

Reetta Pilhjerta

5.1.2023

Opetushallitus

OPH-5024-2022

Lausunto metsäalan perustutkinnon perusteiden luonnoksesta

Pydytettynä lausuntona metsäalan perustutkinnon perusteiden luonnoksesta Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

Tutkinnon muodostuminen

Metsäteollisuus ry kiittää mahdollisuudesta lausua metsäalan perustutkinnon perusteiden luonnoksesta sekä avoimesta ja osallistavasta valmistelusta.

Metsäalan perustutkinnon tuottamista ammattilaisista eniten pulaa on metsäkoneenkuljettajista, puutavara-autonkuljettajista sekä metsureista. Tätä taustaa vasten metsäenergian tuottajien kouluttaminen omana osaamisalanaan tulee arvioida uudelleen. Kyseisen osaamisalan opiskelijamäärät ovat pieniä, ja käytännössä valmistuneet sijoittuvat metsäkoneenkuljettajan työtehtäviin. Metsäteollisuus ry näkee työhön sijoittumisen kannalta tarkoituksenmukaisemmaksi, että metsäenergian tuottajan koulutus siirrettäisiin metsäkoneenkuljettajakoulutuksen alle.

On hyvä, että puutavara-autonkuljettajan tutkinnossa pakolliset opinnot koostuvat työssä eniten tarvittavista tutkinnon osista. Tutkinnon osat *metsän hoito ja hyödyntäminen 20 osp* sekä *metsätraktorin käyttö 20 osp* tulisi lisätä puutavara-autonkuljettajan opintoihin valinnaisiksi tutkinnon osiksi opiskelijan monipuolista osaamista ja syventymistä tukemaan.

Terminaalikoneenkuljettajan opinnoissa pakollista *metsän hoito ja hyödyntäminen* -tutkinnon osaa tulisi tarkastella siirrettäväksi valinnaisiin opintoihin, jolloin opiskelijalle jäisi enemmän valinnanvaraa valinnaisten opintojen koostamiseen. Metsänhoito-osaaminen ei ole terminaalikoneenkuljettajan ydinosaamista, vaikka se onkin arvoketjun ymmärtämisen kannalta tärkeää.

Tutkinnon osat

Uudet tutkinnon osat, *puutermiinaalityöt* sekä *metsäalan kuljetustehtävissä toimiminen* ovat erittäin tervetulleita ja vastaavat työelämän tarpeisiin. Niiden ammattitaitovaatimukset ovat kattavat ja sisältävät keskeiset osaamistarpeet.

Metsäteollisuus ry on huolissaan metsäkoneenkuljettajien harvennusmallien hyödyntämiseen liittyvästä osaamisesta. Harvennusmallien hyödyntäminen tulisi lisätä ammattitaitovaatimukseksi *koneellinen puutavaran valmistus* -tutkinnon osaan.

Reetta Pilhjerta

5.1.2023

Pakollisen tutkinnon osan *Metsän hoito ja hyödyntäminen* ammattitaitovaatimukset ovat osaamispisteisiin (20 osp) nähden valtavat, joten syventävää osaamista kyseisen tutkinnon osan vaatimuksista tarvitaan.

Metsäteollisuus ry peräänkuuluttaa metsäkoneenkuljettajille parempia taitoja myös erikäsirakenteisen metsän käsittelyyn. Tähän olisi syytä luoda oma tutkinnon osa, 10–15 osp, joka olisi valinnainen myös metsuri-metsäpalvelun tuottajille.

Metsien monikäyttö -tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksia tulisi täydentää talousmetsän luonnonhoitotoimenpiteiden hallitsemisella.

Metsäalan perustutkinnon työssäoppimisen järjestelmää on kehitettävä siihen suuntaan, että kuljetusyrityksillä on parempia mahdollisuuksia kouluttaa kuljettajia osana tutkintoa oppisopimuskoulutuksena.

Uudet tutkintonimikkeet

Metsäteollisuus ry pitää tarpeellisena uutta terminaalikoneenkuljettajan tutkintonimikettä. Uusi tutkintonimike vastaa metsäalan kasvaviin ja muuttuviin osaamisvaatimuksiin.

Puutavara-autonkuljettajan saaminen selvemmin omaksi koulutuskokonaisuudekseen on erittäin tärkeää. Luonnoksessa esitetään puutavara-autonkuljettajaa uudeksi, omaksi tutkintonimikkeeksi siten, että puutavara-autokuljetus olisi osa metsäkoneenkuljetuksen osaamisalaa. Metsäteollisuus ry näkee, että ehdotetussa mallissa on edelleen ongelmallista puutavara-autonkuljettajakoulutuksen heikko profiloituminen. Potentiaaliset opiskelijat eivät välttämättä löydä oikeaa koulutusta. Puutavara-autonkuljettajan koulutuksessa painottuu enemmän logistiikan osaaminen, ei niinkään metsäosaaminen.

Metsäteollisuus ry esittää, että metsäkoneenkuljetuksen osaamisalan nimi tulisi vaihtaa **metsäkuljetuksen** osaamisalaksi, joka pitäisi sisällään sekä metsäkoneenkuljettajan, terminaalikoneenkuljettajan että puutavara-autonkuljettajan tutkintonimikkeet. Metsäteollisuus ry näkee ongelmallisena, että puutavara-autonkuljettajakoulutus jakaantuu edelleen kahteen eri perustutkintoon: metsäalaan ja logistiikkaan. Alan koulutuksen jatkokehitystä ajatellen on ajankohtaista, että tarkastellaan puutavara-autonkuljettajakoulutuksen siirtäminen yhden perustutkinnon alle.

Metsäteollisuus ry

Paula Lehtomäki
toimitusjohtaja